

ประสิทธิผลของโปรแกรมการควบคุมความดันโลหิตสูงของผู้ป่วยความดันโลหิตสูง
ในชุมชนโดยใช้ระบบปฏิสัมพันธ์อย่างมีเป้าหมายของทฤษฎีการพยาบาลของคิง
THE EFFECTIVENESS OF CONTROL BEHAVIORS PROGRAM USING
TRANSACTION OF KING'S GOAL ATTAINMENT THEORY
IN HYPERTENSION PATIENTS IN THE COMMUNITY.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

พ.ศ. 2555

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงที่ได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หทัยชนก บัวเจริญ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ กสิผล อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้เสียสละเวลาให้คำปรึกษา แนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยความสมบูรณ์ครบถ้วน

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ศุภชัย ถนอมทรัพย์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วนิดา คุณรงค์ฤทธิชัย กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาชี้แนวทางที่เป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลแดนชุมพล อำเภอสอง จังหวัดแพร่ ที่ช่วยสนับสนุนการศึกษาครั้งนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้แก่ผู้วิจัย

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณ ญาติ พี่น้อง ครอบครัว ผู้ร่วมงานทุกท่าน เพื่อน ๆ นักศึกษาสาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน ที่ช่วยเหลือและให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา

รัตน์ชรีญาภรณ์ คำราพิศ

วิทยานิพนธ์ ประสิทธิผลของโปรแกรมการควบคุมความดันโลหิตสูงของผู้ป่วยความดันโลหิตสูง
ในชุมชนโดยใช้ระบบปฏิสัมพันธ์อย่างมีเป้าหมายของทฤษฎีการพยาบาลของกิง
The Effectiveness of Control Behaviors Program Using Transaction of King's
Goal Attainment Theory in Hypertension Patients in the Community.

ชื่อนักศึกษา นางสาวรัตนชรีญาภรณ์ คำราพิศ

รหัสประจำตัว 504007

สาขาวิชา การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน

ปีการศึกษา 2554

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ และสำนักงานคณะกรรมการ
การอุดมศึกษา ได้ตรวจสอบและอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2554

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรพรรณราย แสงวิเชียร)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์สุภชัย ถนอมทรัพย์) จากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หทัยชนก บัวเจริญ)

กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(อาจารย์ ดร.ทวีศักดิ์ กสิผล)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วนิดา คุณรงค์ฤทธิ์ชัย)

วิทยานิพนธ์ ประสิทธิภาพของโปรแกรมการควบคุมความดันโลหิตสูงของผู้ป่วยความดันโลหิตสูง
ในชุมชน โดยใช้ระบบปฏิสัมพันธ์อย่างมีเป้าหมายของทฤษฎีการพยาบาลของกิง
The Effectiveness of Control Behaviors Program Using Transaction of King's
Goal Attainment Theory in Hypertension Patients in the Community.

ชื่อนักศึกษา นางสาวรัตน์ชรีญาภรณ์ คำราพิศ

รหัสประจำตัว 504007

สาขาวิชา การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน

ปีการศึกษา 2554

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ และสำนักงานคณะกรรมการ
การอุดมศึกษา ได้ตรวจสอบและอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดม
หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2554

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

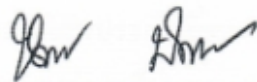
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณราย แสงวิเชียร)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

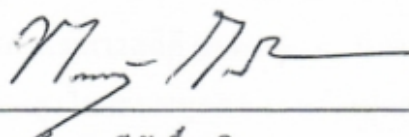
ประธานกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ศุภชัย ถนอมทรัพย์) จากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

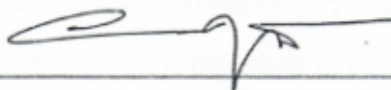
กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หทัยชนก บัวเจริญ)

กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(อาจารย์ ดร.ทวีศักดิ์ กสิผล)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วนิดา คุรงค์ฤทธิ์ชัย)

วิทยานิพนธ์ ประสิทธิผลของโปรแกรมการควบคุมความดันโลหิตสูงของผู้ป่วยความดันโลหิตสูงในชุมชนโดยใช้ระบบปฏิสัมพันธ์อย่างมีเป้าหมายของทฤษฎีการพยาบาลของกิง
The Effectiveness of Control Behaviors Program Using Transaction of King's Goal Attainment Theory in Hypertension Patients in the Community.

ชื่อนักศึกษา นางสาวรัตนชรีญาภรณ์ คำราพิศ

รหัสประจำตัว 504007

สาขาวิชา การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน

ปีการศึกษา 2554

บทคัดย่อ

การวิจัยกึ่งทดลองครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการควบคุมโรคความดันโลหิตสูงของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงในชุมชน โดยใช้ระบบปฏิสัมพันธ์อย่างมีเป้าหมายของทฤษฎีการพยาบาลของกิงและประสิทธิผลของการใช้ระบบปฏิสัมพันธ์อย่างมีเป้าหมายของทฤษฎีการพยาบาลของกิงในพฤติกรรมการควบคุมโรคความดันโลหิตสูงของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงในชุมชน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคความดันโลหิตสูงโดยแพทย์และส่งต่อมารับการรักษาที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลแดนชุมพลอำเภอสอง จังหวัดแพร่ โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 60 คน ได้รับการพยาบาลโดยใช้ระบบปฏิสัมพันธ์อย่างมีเป้าหมายของทฤษฎีการพยาบาลของกิงจากผู้วิจัย 23 สัปดาห์ต่อเนื่องตั้งแต่ 1 ธันวาคม 2553 ถึง 11 พฤษภาคม 2554 เก็บรวบรวมข้อมูลก่อนและหลังการทดลองโดยแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่สัมพันธ์กัน (Dependent T-test) และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ด้วยสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation)

ผลการวิจัย พบว่า หลังการทดลอง พฤติกรรมการควบคุมโรคความดันโลหิตสูงในระบบบุคคล ระหว่างบุคคล ระบบสังคม พฤติกรรมการควบคุมโรคความดันโลหิตสูง มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P\text{-value} < 0.001$) และพบว่าหลังการทดลอง การรับรู้เกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูงในระบบบุคคล ระหว่างบุคคล ระบบสังคม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการควบคุมโรคความดันโลหิตสูง ($r=0.50, 0.53, r=0.39$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P\text{-value} < 0.001$) และพบว่าภายหลังการทดลอง การรับรู้ การเรียนรู้ ปฏิสัมพันธ์ การสื่อสาร บทบาท ของผู้ป่วยต่อระบบบุคคล ระหว่างบุคคล ระบบสังคม มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น (4.74, 4.77, 4.58 ตามลำดับ)

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P-value < 0.001) นอกจากนี้ ภายหลังจากทดลองกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยความดันโลหิตขณะที่หัวใจบีบตัว (Systolic Blood Pressure) ลดลงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P-value < 0.001) และกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยความดันโลหิตขณะที่หัวใจคลายตัว (Diastolic Blood Pressure) ลดลงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P-value < 0.001)

จากผลการศึกษา การใช้ระบบปฏิสัมพันธ์อย่างมีเป้าหมายของทฤษฎีการพยาบาลของคิง มีผลในทำให้ความดันโลหิตของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงลดลง และมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ทั้งในระดับบุคคล ระหว่างบุคคล ระบบสังคม ให้เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้นอย่างชัดเจน ดังนั้นการให้บริการผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงในชุมชนโดยใช้ระบบปฏิสัมพันธ์ อย่างมีเป้าหมายของทฤษฎีการพยาบาลของคิง จึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่มีความเหมาะสมสำหรับพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพตามวิถีชีวิตและบริบทของผู้ป่วยและชุมชน

Thesis Title The Effectiveness of Control Behaviors Program Using Transaction of King's Goal Attainment Theory in Hypertension Patients in the Community.

By Miss Rattchareeyaporn kamrapis

Identification No. 504007

Degree Master of Nursing Science (M.N.S.)

Major Community Nurse Practitioner

Academic Year 2011

ABSTRACT

The purposes of this quasi-experimental research were to examine control behaviors with hypertension and to study the effect and effectiveness of nursing care using transaction of king's goal attainment theory on control behaviors in hypertension patient of community. The research sample consisted of 60 hypertension patients were selected by purposive sampling. Inclusion alternative diagnosed hypertension disease by doctor, and continuing care at Danchumpol Health Promoting Hospital. Data collections were received nursing care using transaction of king's goal attainment theory for 23 weeks (1 December 2009 to 11 May 2010) The data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, dependent t-test and Pearson product moment correlation coefficient.

The results found that the experimental had statistically significant and higher level of the mean score on control behaviors in hypertension in person system, interpersonal system and social system than before experiment (p -value < 0.001). Perception was significantly correlated with control behaviors in hypertension of person interpersonal social system ($r=0.50$, $r=0.53$ and $r=0.39$, p -value < 0.001). There were statistically significant perception, learning, transaction, communication and role of personal system interpersonal system and social system (p -value < 0.001), And level mean score after experiment higher than before ($\bar{X}= 4.74$, 4.77 and 4.58)

The result of nursing care using transaction of king's goal attainment theory to be effective on control systolic and diastolic blood pressure and control behaviors in person system, interpersonal system and social system of hypertension patient. So nursing care using transaction of king's goal attainment theory that was one of appropriate alternatives for community nurse practitioner in change health behavior allow community context.